

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Habětínková Zuzana.

Dostupné ze Školského portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz, materiál vznikl v rámci projektu Gymnázia Cheb s názvem Rozvoj školského portálu Karlovarského kraje

1 12-13:09

KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ

V 8-15:55

KYSELINY

látky, které ve vodě odštěpí kationty vodíku H^+
(oxoniové kationty H_3O^+)

kyselina + $H_2O \longrightarrow H_3O^+ + \text{aniont kyseliny}$
 $HCl + H_2O \longrightarrow H_3O^+ + Cl^-$

příklady: H_2SO_4 , HNO_3 , HCl , H_2CO_3 , H_3PO_4 ...

důkaz kyselin: indikátor **lakmus** - zčervená
 indikátor - látka, která v přítomnosti zkoumané látky mění barvu

V 8-15:55

HYDROXIDY

látky, které obsahují hydroxidové anionty OH^- vázané na kationty kovu (nebo amonný kationt NH_4^+)

$NaOH \longrightarrow OH^- + Na^+$

příklady: KOH , $NaOH$, NH_4OH , $Ca(OH)_2$, $Al(OH)_3$ ...

důkaz hydroxidů: indikátor **fenolftalein** - červenofialová
lakmus - modrá

V 8-15:55

	lakmus	fenolftalein
kyseliny		
hydroxidy		

V 8-15:55

Pojmenuj následující sloučeniny:

H_2SO_4	kyselina sírová
KOH	hydroxid draselný
NH_4OH	hydroxid amonný
HNO_3	kyselina dusičná
$NaOH$	hydroxid sodný
HCl	kyselina chlorovodíková
$Ca(OH)_2$	hydroxid vápenatý
H_2CO_3	kyselina uhličitá
$Al(OH)_3$	hydroxid hlinitý
H_3PO_4	kyselina fosforečná

V 8-15:55

URČOVÁNÍ KYSELOSTI A ZÁSADITOSTI

Příčina kyselosti - vodíkové (oxoniové) kationty H^+ (H_3O^+)

Příčina zásaditosti - hydroxidové anionty OH^-

- indikátory
- stupnice pH: odvozena od koncentrace H^+ (H_3O^+)

0-14 (univerzální indikátorový papírek, pH-metr)

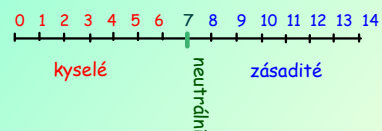

V 8-15:55

Rozdělení roztoků podle pH

- roztoky kyselé $pH < 7$
- roztoky neutrální $pH = 7$
- roztoky zásadité $pH > 7$

stupnice pH

V 8-15:55

indikátor z červeného zeli

kyselé → zásadité

V 8-15:55

univerzální indikátorový papírek

V 8-15:55

Urči, zda je látka kyselé, neutrální, nebo zásadité.
Byly naměřeny tyto hodnoty pH:

citronová šťáva :	2,4	K
mořská voda:	8	Z
děšť v Krušných horách:	5,4	K
mýdlo:	9	Z
čistá voda:	7	N
hašené vápno:	12,7	Z
pivo:	4,5	K

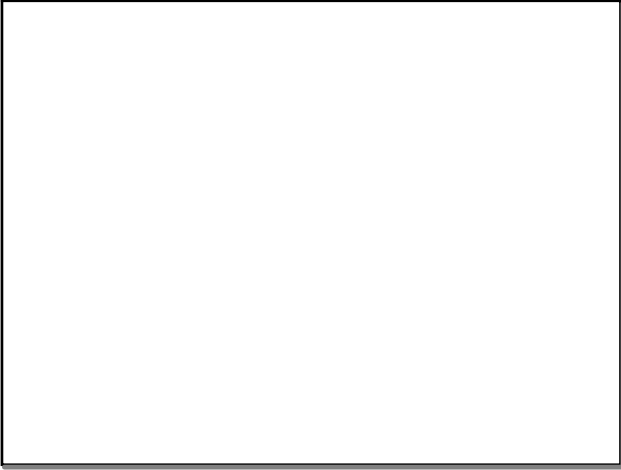
V 8-15:55

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indicateur_chou_rouge.jpg?uselang=cs

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Zilverchloridreferentie_-_en_PH-glaselektrode.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/af/Papier_pH.jpg

V 8-16:01

V 9-9:49